
Censura i Esclavitud al Rijksmuseum

Autor:

Data de publicació: 12-09-2021

Durant molt de temps, el rijksmuseum va pensar que una col·lecció sobre art de l'esclavitud era impossible, perquè no hi ha objectes a la col·lecció al voltant del tema. Això és molt diferent, va descobrir el personal del museu i documentalista Ida Does. L'exposició s'inaugurarà tan aviat com les mesures de corona ho permetin, la pel·lícula sobre la creació ja hi és.

Jeroen Schmale 14-02-21, 18:00

La seva àvia surinam sempre deia: res no ve pel seu temps, riu el documentalista Ida Does a través del telèfon. Se li recordava regularment aquestes sàvies paraules durant el rodatge del seu documental New Light: The Rijksmuseum and slavery.

Durant molt de temps, el rijksmuseum va pensar que una col·lecció sobre art de l'esclavitud era impossible, perquè no hi ha objectes a la col·lecció al voltant del tema. Això és molt diferent, va descobrir el personal del museu i documentalista Ida Does. L'exposició s'inaugurarà tan aviat com les mesures de corona ho permetin, la pel·lícula sobre la creació ja hi és.

Jeroen Schmale 14-02-21, 18:00

La seva àvia surinam sempre deia: res no ve pel seu temps, riu el documentalista Ida Does a través del telèfon. Se li recordava regularment aquestes sàvies paraules durant el rodatge del seu documental New Light: The Rijksmuseum and slavery.

CENSURA TOTAL!! COM PODIEN DIR Q ERA EL COLLAR D'UN GOS AMB L'ESCUT ARMES DELS VAN NASSAU?

Llegiu també

La majoria dels holandesos creuen que les excuses per al passat de l'esclavitud són innecessàries.

Res no arriba abans del seu temps, ni tan sols una exposició sobre l'art esclavista del museu més famós dels Països Baixos. Tan aviat com el monstre corona ho permeti, l'exposició s'inaugurarà a l'ala Philips del museu d'Amsterdam. A més, es col·loquen etiquetes sobre vuitanta objectes de la col·lecció permanent, sobre la relació d'esclavitud d'aquelles obres d'art en qüestió.

La documentalista Ida Does. © Guus Schoonewille

La creació d'aquesta exposició i especialment el canvi de perspectiva del personal del museu, Does (65) plasma molt clarament en el seu documental, que la NTR emet dilluns al vespre sota la bandera del 2Doc.

És com el director del museu Taco Dibbits ho descriu encertadament, al principi de la pel·lícula: durant molt de temps es va pensar que una exposició així era impossible, perquè no hi havia objectes d'esclavitud per mostrar. En la següent hora atapeïda, el personal del museu i Does deixen clar com de prop la col·lecció està entrellaçada amb el costat fosc de la unitat comercial holandesa.

Aquest llenç, Thomas Hees i el seu servent Thomas i els seus cosins Jan i Andries Hees, pintat el 1687 per Michiel van Musscher és una raresa, perquè en molts objectes d'art es desconeixen els noms de les persones esclavitzades. Així que aquí el servent es diu Tomàs, igual que el seu cap. © Rijksmuseum

Aquest ha estat l'adagi del museu durant molt de temps: cap objecte, cap història. El més curiós de tot el procés és que els treballadors del museu han començat a veure's d'una altra manera. Perquè els objectes amb una clara relació amb l'esclavitud hi eren, però la gent no els mirava així. L'estètica, l'esplendor: això és el que la gent prestava atenció. Menys a: hi ha una història sobre això que tingui a veure amb l'esclavitud?"

Exemple dolorós a l'inici del documental: les dures negociacions sobre Marten i Oopjen de Rembrandt i la restauració dels alts retrats van ser temes importants en els mitjans de comunicació holandesos la dècada passada. Gairebé mai va ser sobre el costat fosc: sobre el fet que el pare de Martens va acumular una fortuna amb una fàbrica de sucre - gràcies a la mà d'obra esclava a les plantacions. O sobre el segon marit d'Oopjen, Maerten Daey, que va violar una dona esclavitzada al Brasil holandès i va tenir un fill amb ella.

Entre els artillers del districte VIII d'Amsterdam dirigits pel capità Roelof Bicker, fet per Bartholomeus van der Helst, hi ha un nen petit i fosc. Per a la seva vergonya, una comissària del documental d'Ida Does ha d'admetre que mai no l'ha notat realment, malgrat la seva capa vermella. © Rijksmuseum

També és estrany: el llavors president nord-americà Barack Obama va fer una conferència de premsa el 2014 juntament amb el primer ministre Mark Rutte a la sala de vetlles nocturnes del museu. També hi ha un llenç de Bartholomeus van der Helst, Schutters del districte VIII d'Amsterdam dirigit pel capità Roelof Bicker. Aquesta pintura representa un nen negre amb una capa vermella. Sembla que actua com una mena de trofeu de la milícia. Fins fa uns anys, ningú es preguntava qui era i què feia en el conegut treball. En el documental, gairebé condueix a una admissió de culpabilitat per Eveline Sint Nicolaas, comissària d'història i que treballa diàriament entre les obres d'art del Rijksmuseum durant més de vint anys. Sí: "Vaig pensar que era tan valenta amb ella, que s'atreveix a ser tan vulnerable i s'atreveix a admetre honestament: no el vaig veure. En fer-ho, aplanava el camí perquè tothom arribi a noves idees".

Altres museus dels Països Baixos també estan revisant críticament la seva col·lecció, amb molta més atenció a un possible vincle d'esclavitud. Però m'agrada comparar el Rijksmuseum amb un dinosaure. De vegades es necessita un temps perquè un dino es mogui, però una vegada que es posa en marxa, els seus passos es mouen amb força".

Durant molt de temps, els empleats del Rijksmuseum van pensar que aquest collar amb l'escut de Nassau, de 1689, pertanyia a un gos. Ara dubten: va pertànyer a una persona esclavitzada després de tot? © Rijksmuseum

Un Zeelander que va aconseguir el vent de la propera exposició d'esclavitud al Rijksmuseum encara tenia alguna cosa al seu graner que podria haver estat utilitzable. Va donar una anomenada boia de peus al museu, a la qual s'adjuntaven persones esclavitzades amb els turmells, quan no estaven treballant. Les cadenes amb les quals es van encadenar també van pertànyer a la donació i més tard també a l'exposició.

En el documental, un empleat blanc del museu parla de la culpa que els objectes evoquen en ell. Per a mi, no cal avergonyir-se dels seus avantpassats, sinó més de la humanitat. Després d'una pel·lícula anterior que vaig fer sobre l'esclavitud, vaig rebre una foto recent d'un peu de pàgina que encara s'utilitza a Colòmbia avui en dia. Encara existeix, això és inimaginable".

2DOC

Nova Llum: El

Rijksmuseum i l'esclavitud Dilluns 15 de febrer, 20.25 h, NPO2

Es necessita una lupa per poder veure-la correctament, però en aquest mapa de Surinam d'Alexandre de Lavaux de 1737 es poden veure les expedicions punitives contra els cimarrons, que van fugir del treball esclau. © Rijksmuseum

Mira tots els nostres vídeos sobre Show & Entertainment